

INTERNATIONAL TRADE

(Part-I)

S. Madushanka
B.Sc (Mgt) Accounting (Special) (U.G)
University of Sri Jayewardenepura

විදේශ වෙළඳාම හෙවත් අන්තර්ජාතික වෙළඳාම

ලෝකයේ කිසියම් රටක් තවත් රටක් හෝ රටවල් කිහිපයක් හෝ සමග භාණ්ඩ හා සේවා නුවමාරු කර ගැනීම විදේශ වෙළඳාම හෙවත් අන්තර්ජාතික වෙළඳාම ලෙස හඳුන්වේ.

අපනයන වෙළඳාම හා ආනයන වෙළඳාම ලෙස අන්තර්ජාතික වෙළඳාම ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට බෙඳා වෙන් කළ හැකි ය.

රටවල් අන්තර්ජාතික වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ වීමේ වාසි

රටවල් අන්තර්ජාතික වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ වන්නේ ඒ මගින් වෙළෙඳාම සම්බන්ධ වන රටවලට වාසි අත් වන හෙයිනි.

පහත දැක්වෙන්නේ එවැනි වාසි කිහිපයකි.

- අතිරික්ත නිෂ්පාදනය අලෙවි කිරීම සඳහා විදේශ වෙළෙඳපාලවල් සොයා ගත හැකි වීම
- දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදනය කළ නොහැකි භාණ්ඩ විදේශ රටවලින් මිලට ගත හැකි වීම
- සම්පත් කාර්යක්ෂමව හා එලඹායිව නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා යොමු කිරීමට හැකි වීම
- ගුණත්වයෙන් යුත් භාණ්ඩ අඩු මිලට පරීභේදනය කළ හැකි වීම
- දිගුතු තාක්ෂණය විදේශ රටවලින් ලබා ගත හැකි වීම
- විදේශ ආයෝජන, විදේශ තාය හා විදේශ ආධාර ගෞ ඒම වේගවත් වීම

- අන්තර්ජාතික වෙළඳ කටයුතු දියුණු වීම හේතු කොට ගෙන ප්‍රවාහන, බැංකු, රක්ෂණ වැනි සේවාවන් දියුණු වීම නිසා සේවා නියුත්ති ඉඩ ප්‍රස්ථා ඉහළ යාම
- ආර්ථික වර්ධනය වේගවත් කරගත හැකි වීම
- අන්තර්ජාතික ආර්ථික සහයෝගිතාව වර්ධනය කරගත හැකි වීම

අන්තර්ජාතික වෙළෙඳාමට පදනම් වන නයායන්

වෙළෙඳාමේ පදනම හා එකී පදනමට හේතු වන වෙළෙඳාමෙන් බිජි වන වාසි, එම වාසි නිර්මාණය වන අන්දම උටවල් අතර බෙදි යන ආකාරය හා වෙළෙඳාමේ දිගාව ආදිය තීරණය කරන සාධක පැහැදිලි කිරීම සඳහා වෙළඳ නයාය ගෙන්නාවක් බිජි ව ඇත.

අන්තර්ජාතික වෙළෙඳාමට පදනම් වන ප්‍රධාන නයායන් දෙකකි.

- තීරපේක්ෂ වාසි නයායය
- සාපේක්ෂ වාසි නයායය

නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යායය

වෙළඳාමේ පදනම හා වෙළඳාමෙන් වාසි බිජි වන ආකාරය පැහැදිලි කිරීම සඳහා අඹවම් ස්මේන් (1776) නැමැති ආර්ථික විද්‍යාග්‍රයා විසින් නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යායය ඉදිරිපත් කර ඇත.

කිසියම් රටකට කිසියම් භාණ්ඩයක් වෙනත් රටකට වඩා අඩු පිරිවැයකින් (වැඩි කාර්යක්ෂමතාවකින්) නිෂ්පාදනය කළ හැකි නම් එක් රටට භාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා නිරපේක්ෂ වාසි පවතින බවත්, එක් රටට කිසියම් භාණ්ඩයක් අඩු පිරිවැයකින් නිෂ්පාදනය කළ තොහැකි නම් (වැඩි පිරිවැය / අඩු අකාර්යක්ෂමතාව) ඒ රටට එම භාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා නිරපේක්ෂ අවාසි පවතින බවත් නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යායයෙන් පෙන්වා දේ.

රටවල් අන්තර්ජාතික වෙළඳාමේ යෙදෙන විට නිරපේක්ෂ වාසි ඇති භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය විශේෂීකරණය කොට එහි අතිරික්තය නිරපේක්ෂ අවාසි ඇති භාණ්ඩය සමඟ නුවමාරු කර ගැනීමෙන් නුවමාරුවට සම්බන්ධ රටවලට අනෙක්නය වශයෙන් වාසි ලබා ගත හැකි බව නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යායයෙන් පෙන්වා දේ.

නිරපේක්ෂ වාසි හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිත කළ හැකි ප්‍රවේශ

නිරපේක්ෂ වාසි හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිත කළ හැකි
ප්‍රවේශ දෙකක්. එනම්,

- යෙදුවම් ප්‍රවේශය
- නිමවුම් ප්‍රවේශය

යෙදුවම් ප්‍රවේශය

යෙදුවම් ප්‍රවේශය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කිසියම් රටක් තවත් රටකට වඩා අඩු සම්පත් ඒකක ප්‍රමාණයකින් නිපදවිය හැකි භාණ්ඩය අපනයනය කිරීමෙනුත්, වැඩි සම්පත් ඒකක ප්‍රමාණයකින් නිපදවිය හැකි භාණ්ඩය ආනයනය කිරීමෙනුත් දෙරටටම වාසි ඇත්තා බව දි.

නිදුසුන් :

- ✓ නිමැවුම් ඒකකයක් සඳහා අවශ්‍ය ගුම ඒකක ප්‍රමාණය

භාණ්ඩය	ග්‍රී ලංකාව	ඉන්දියාව
සහල්	5	8
රේඛී	4	2

ඉහත නිදසුනේ සහල් කිලෝ එකක් නිපදවීම සඳහා අවශ්‍ය ගුම ඒකක ප්‍රමාණය ඉන්දියාවට වඩා ශ්‍රී ලංකාවේ අඩුය.

ඉන්දියාවට සහල් කිලෝ 1ක් නිපදවීම සඳහා ගුම ඒකක 8ක් අවශ්‍ය වුවත් ශ්‍රී ලංකාවට ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන්නේ ගුම ඒකක 5කි. මේ නිසා ශ්‍රී ලංකාවට සහල් නිපදවීම සම්බන්ධ නිරපේක්ෂ වාසි පවතී.

ඉහත නිදසුනේ රේඛි මීටරයක් නිපදවීම සඳහා අවශ්‍ය ගුම ඒකක ප්‍රමාණය ශ්‍රී ලංකාවට වඩා ඉන්දියාවේ අඩුය.

ශ්‍රී ලංකාවේ රේඛි මීටරයක් නිපදවීමට ගුම ඒකක 4ක් අවශ්‍ය වුව ද ඉන්දියාවට ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන්නේ ගුම ඒකක 2කි.

මේ නිසා ඉන්දියාවට රේඛි නිපදවීම සම්බන්ධ නිරපේක්ෂ වාසි පවතී.

ශ්‍රී ලංකාව සහ ඉන්දියාව යන රටවල් දෙක වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ වන විට, ශ්‍රී ලංකාව සහල් නිෂ්පාදනය විශේෂිකරණය කොට එහි අතිරික්තය ඉන්දියාවට අපනයනය කිරීමෙනුත්, ඉන්දියාව රේඛි නිෂ්පාදනය විශේෂිකරණය කොට එහි අතිරික්තය ශ්‍රී ලංකාවට අපනයනය කිරීමෙනුත් දෙරටට ම වාසි ලබා ගත හැකිය.

නිමැවුම් ප්‍රවේශය

නිමැවුම් ප්‍රවේශය යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කිසියම් රටකට තවත් රටකට සාපේක්ෂව, යෙදුවුම් ඒකකයකින් ලබා ගත හැකි නිමැවුම් ඒකක ප්‍රමාණය වැඩි නම් එම භාණ්ඩය අපනයනය කිරීමෙනුත්, යෙදුවුම් ඒකකයකින් ලබා ගත හැකි නිමැවුම් ඒකක ප්‍රමාණය අඩු නම් එම භාණ්ඩය ආනයනය කිරීමෙනුත් දෙරටට ම වාසි අත්වන බවයි .

ඉහත යෙදුවුම් ප්‍රමාණය හා සම්බන්ධ නිදුසුන සැලකිල්ලට ගත් විට ශ්‍රී ලංකාවට සහ ඉන්දියාවට ගුම ඒකකයකින් නිපදවිය හැකි නිමැවුම් ඒකක ප්‍රමාණය පිළිබඳ තොරතුරු පහත වගු සටහනෙහි දැක්වේ.

ශ්‍රම ඒකකයකින් නිපදවිය හැකි නීමලුම් ඒකක ප්‍රමාණය

භාණ්ඩය	ශ්‍රී ලංකාව	ඉන්දියාව
සහල් කි.ගේම්	$\left[\frac{1}{5} \right]$	$\frac{1}{8}$
රෝදි (මෝර්)	$\frac{1}{4}$	$\left[\frac{1}{2} \right]$

ශ්‍රී ලංකාවට ග්‍රම ඒකකයකින් නිපදවිය හැකි සහල් ඒකක ප්‍රමාණය ඉන්දියාවට වඩා වැඩි ය.

ඉන්දියාවේ ග්‍රම ඒකකයක් මගින් නිපදවනු ලබන්නේ සහල් කිලෝ ගේම් $\frac{1}{8}$ ක් වූවත් ශ්‍රී ලංකාව ග්‍රම ඒකකයකින් සහල් කිලෝගේම් $\frac{1}{5}$ ක් නිපදවයි. මේ නිසා සහල් සම්බන්ධ නිරපේක්ෂ වාසි ශ්‍රී ලංකාවට පවතී.

රෝදි සම්බන්ධයෙන් ගත් විට ඉන්දියාවට ග්‍රම ඒකකයකින් නිපදවිය හැකි රෝදි ඒකක ප්‍රමාණය ශ්‍රී ලංකාවට වඩා වැඩි ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ගුම ඒකකයකින් රෙදි මේටර් $\frac{1}{4}$ ක් නිපදවන අතර ඉන්දියාවේ ගුම ඒකකයකින් රෙදි මේටර් $\frac{1}{2}$ ක් නිපදවයි.

මේ නිසා රෙදි සම්බන්ධ නිරපේක්ෂ වාසි ඉන්දියාවට පවතී.

නිමැවුම් ප්‍රවේශය හා සම්බන්ධ තොරතුරුවලින් හෙළිවන්නේ ද ශ්‍රී ලංකාව සහ ඉන්දියාව දෙරට අතර වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ වන විට ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියාවට සහල් අපනයනය කිරීමෙනුත්, ඉන්දියාව ශ්‍රී ලංකාවට රෙදි අපනයනය කිරීමෙනුත් දෙරටම වාසි අත් කර ගත හැකි බව දි.

නිරපේක්ෂ වාසි හට ගැනීම කෙරෙහි බලපාන හේතු

නිරපේක්ෂ වාසි හටගැනීම කෙරෙහි බලපාන හේතු (මූලාශ්‍ර) කිහිපයකි.

- දේශගුණයේ සුවිශේෂන්වය
- සම්පත් උරුමය
- සාධක සුලබතාව
- කීර්තිනාමය
- ලේඛිනාසික හේතු

නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යායයේ ප්‍රධාන ගැටලුව

කිසියම් රටකට කිසිදු භාණ්ඩයක් සම්බන්ධයෙන් නිරපේක්ෂ වාසි නීති නොවන විට, එනම් එක් රටකට භාණ්ඩ දෙවර්ගයම නිෂ්පාදනය කිරීමේ නිරපේක්ෂ වාසි නීතිවන විට, අනෙක්නස වශයෙන් වාසි සහගත වෙළෙඳාමකට පදනමක් බිජි නොවේ.

මෙය නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යායයේ ප්‍රධාන ගැටලුවකි.

නිදුසුන් :

A හා B යන දෙරටට ගුම ඒකකයකින් නිපදවිය හැකි පරිගණක සහ ගුවන් විදුලි යන්තු ප්‍රමාණය පිළිබඳ තොරතුරු පහත වගු සටහනෙහි දැක්වේ.

ගුම ඒකකයකින් නිපදවිය හැකි නීමැවුම් ඒකක ප්‍රමාණය

භාණ්ඩය	A රට	B රට
ගුවන් විදුලි යන්තු	12	2
පරිගණක යන්තු	6	4

වග සටහනෙහි දැක්වෙන ආකාරයට පරිගණක හා ගුවන් විදුලි යන්තු යන භාණ්ඩ දැකම සම්බන්ධයෙන් නිරපේක්ෂ වාසි A රටට පවතී.

B රටට කිසිදු භාණ්ඩයක් සම්බන්ධයෙන් නිරපේක්ෂ වාසි නොපවතී. මේ නිසා නිරපේක්ෂ වාසි නයාය අනුව A රට හා B රට ඇතර වෙළෙඳාමක් සිදු නොවේ.

සාපේක්ෂ වාසි න්‍යායය

නිරපේක්ෂ වාසි න්‍යායයේ පවතින මෙම දුර්වලතාව ඉවත් කිරීම සඳහා සාපේක්ෂ වාසි න්‍යාය ඉදිරිපත් වී තිබේ.

සාපේක්ෂ වාසි න්‍යායය ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ යේවිඩ් රිකාච් (1817) නැමැති ආර්ථික විද්‍යාඥයා විසින් ය.

සාපේක්ෂ වාසි න්‍යායයෙන් පෙන්වා දෙන පරිදි රටකට කිසිදු භාණ්ඩයක් සම්බන්ධයෙන් නිරපේක්ෂ වාසි නොලැබුණු විදේශ් වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ වී වාසි ලබාගත හැකි ය.

කිසියම් රටකට කිසියම් භාණ්ඩයක් වෙනත් රටකට සාපේක්ෂ ව අඩු ආවස්ථික පිරිවැයකින් නිෂ්පාදය කළ හැකි නම් එකි රටට එම භාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා සාපේක්ෂ වාසි පවතින බවත් කිසියම් රටකට කිසියම් භාණ්ඩයක් නිපදවීමේ දී වෙනත් රටකට සාපේක්ෂ ව වැඩි ආවස්ථික පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වේ නම්, එම රටට එම භාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා සාපේක්ෂ අවාසි පවතින බවත් සාපේක්ෂ වාසි න්‍යායයෙන් ප්‍රකාශ කෙරේ.

රටවල් අන්තර්ජාතික වෙළෙඳාමේ යෙදෙන විට සාපේක්ෂ වාසි ඇති හාන්ච නිෂ්පාදනය විශේෂීකරණය කොට එහි අතිරික්තය අපනයනය කිරීමෙන් වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ වන රටවලට වැඩි වාසි අත් කර ගත හැකි බව සාපේක්ෂ වාසි න්‍යායයෙන් පෙන්වා දෙයි.

ClassWork.LK

සාමේක්ෂ වාසි න්‍යායයට පදනම් කරගනු ලබන උපකළේපන

• පූර්ණ සාධක සංවලතාව

එක් කර්මාන්තයක් සඳහා යොදා ගනු ලබන නිෂ්පාදන සම්පත් කාර්යක්ෂමතාවයේ කිසිදු වෙනස්කමකින් තොරව වෙනත් කර්මාන්තයක් සඳහා යොදා ගෙත හැකි වීම පූර්ණ සාධක සංවලතාව යන්නෙන් අදහස් වේ.

• ස්ථාවර පරීමාණානුකූල එල

කිසියම් කර්මාන්තයක භාවිතා කරන යෙදුවුම් ප්‍රමාණය වෙනස් කරනු ලැබූ විට එයට සමානුපාතික ව නිමවුම් ප්‍රමාණය ද වෙනස් වේ.

නිදියුත් :

යෙදුවුම් දෙගුණ කළ විට නිමවුම ද දෙගුණ වේ.

- නිෂ්පාදනය හෝ පරීභේදනය හෝ ආකෘතෙන් බාහිරතා හට නොගැනීම.
- ප්‍රවාහන පිරිවැය සැලකිල්ලට නොගැනීම.

සාපේක්ෂ වාසි හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි ප්‍රවේශ

සාපේක්ෂ වාසි හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි
ප්‍රවේශ දෙකක්. එනම්,

- නිමැවුම් ප්‍රවේශය
- යෙදුවුම් ප්‍රවේශය

නිමැවුම් ප්‍රවේශය

නිමැවුම් ප්‍රවේශයේදී කිසියම් යෙදුවම් එකකයකින් නිපදවීය හැකි නිමැවුම් ඒකක ප්‍රමාණය මත පදනම් වෙමින්, භාණ්ඩ වර්ග දෙකක් භා සම්බන්ධ රටවල් දෙකකි ආවස්ථික පිරිවැය ගණනය කොට එම ආවස්ථික පිරිවැය සඡලකිල්ලට ගනීමින් දෙරටටම වෙළුඳාමට සම්බන්ධ විය හැකි ආකාරය පෙන්වා දේ.

නිදුසුන් :

- ✓ ස්විචර්ලන්තය සහ ජ්‍රේමනිය යන දෙරටට අදාළව මරලෝසු හා රුපවාහිනී යන්තු නිපදවීම සම්බන්ධයෙන් ගුම ඒකකයක නිමැවුම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත වගාලී දැක් වේ.

භාණ්ඩය	ස්විචර්ලන්තය	ජ්‍රේමනිය
මරලෝසු	4	20
රුපවාහිනී	6	10

ඉහත වගාචී දැක්වන තොරතුරුවලට අනුව හාණ්ඩ වර්ග දෙක සම්බන්ධයෙන් දෙරටේ ආච්චේරික පිරිවැය පිළිබඳ තොරතුරු පහත පරිදි වේ.

- ඔරලෝසු ඒකකයක් නිපදවීමේ ආච්චේරික පිරිවැය

$$\text{ස්විච්සර්ලන්තය} = \frac{6}{4} = 1.5 \quad (\text{රූපවාහිනී ඒකක})$$

$$\text{ප්රමාණය} = \frac{10}{20} = (0.5) \quad (\text{රූපවාහිනී ඒකක})$$

- රූපවාහිනී ඒකකයක් නිපදවීමේ ආච්චේරික පිරිවැය

$$\text{ස්විච්සර්ලන්තය} = \frac{4}{6} = (0.67) \quad (\text{ඔරලෝසු ඒකක})$$

$$\text{ප්රමාණය} = \frac{20}{10} = 2 \quad (\text{ඔරලෝසු ඒකක})$$

ඉහත තොරතුරුවලට අනුව ඔරලෝසු නිපදවීමේ සාපේක්ෂ වාසි ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රමාණයට හිමි වේ.

ඊට හේතුව ස්විච්සර්ලන්තයේ ඔරලෝසු ඒකකයක් නිපදවීමේ අවස්ථා පිරිවැයට වඩා ඇතුළත් ආච්චේරික පිරිවැයක් ජ්‍යෙෂ්ඨයෙහි පැවතීම යි.

ප්‍රමාණයේ ඔරලෝසු ඒකකයක් නිපදවීමේ ආවස්ථික පිරිවය රැපවාහිනී ඒකක 0.5කි. එහෙත් ස්විටිසර්ලන්තයේ එම අගය 1.5කි.

රැපවාහිනී නිපදවීම සම්බන්ධ ව සාපේක්ෂ වාසි හිමි වන්නේ ස්විටිසර්ලන්තයට යි.

රැපවාහිනී ඒකකයක් නිපදවීමේදී ස්විටිසර්ලන්තයේ ආවස්ථික පිරිවය ඔරලෝසු ඒකක 0.67කි.

ඒ අනුව රැපවාහිනී සම්බන්ධයෙන් අඩු ආවස්ථික පිරිවයක් ස්විටිසර්ලන්තයට පවතී.

දෙරටේ භාණ්ඩ වර්ග දෙක නිපදවීම සම්බන්ධයෙන් ගණනය කරන ලද ආවස්ථික පිරිවය තොරතුරු අනුව ස්විටිසර්ලන්තය අඩු ආවස්ථික පිරිවයක් සහිත රැපවාහිනී යන්තු නිෂ්පාදනය විශේෂකරණය කොට එහි අතිරික්තය ප්‍රමාණයට අපනයනය කිරීමෙනුත්, ප්‍රමාණයට අඩු ආවස්ථික පිරිවයක් සහිත ඔරලෝසු නිෂ්පාදනය විශේෂකරණය කොට එහි අතිරික්තය ස්විටිසර්ලන්තයට අපනයනය කිරීමෙනුත්, දෙරටටම විදේශ වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ වී වාසි ලබා ගත හැකි ය.

ලික් එක් රට සාපේක්ෂ වාසි ඇති භාණ්ඩය නිෂ්පාදනය විශේෂීකරණය කොට අතිරික්ත නිෂ්පාදනය රටවල් අතර භුවමාරු කර ගෙන ලබන්නේ කිසියම් අනුපාතයක් යටතේ ය.

යම් අනුපාතයක් යටතේ භුවමාරුව සිදු කර ගෙන ලබන්නේ ඒ භුවමාරුවෙන් දෙරටටම වාසි අත් වන්නේ නම් පමණි.

අනෙක්නස වශයෙන් වාසිදායක නුවමාරු අනුපාතය ගණනය කිරීම

දෙරටම අනෙක්නස වශයෙන් වාසිදායක නුවමාරු අනුපාතය ගණනය කිරීමේ දී ඊට අදාළ වන නුවමාරු අනුපාත ස්වර්ෂප දෙකක් පවතී.

- අභ්‍යන්තරීක නුවමාරු අනුපාතය
- බාහිර නුවමාරු අනුපාතය

අභ්‍යන්තර නුවමාරු අනුපාතය

විදේශ වෙළෙඳාමට පෙර ඒ ඒ රටවල් අතර භාණ්ඩ නුවමාරු වූ අනුපාතය අභ්‍යන්තර නුවමාරු අනුපාතය යි.

සාපේක්ෂ වාසි පෙන්වීම සඳහා සැලකිල්ලට ගේ ස්වරිසර්ලන්තය හා ජ්‍යෙෂ්ඨතිය සම්බන්ධ නිඳුසුනට අදාළ අභ්‍යන්තර නුවමාරු අනුපාතය පහත පරිදි ගණනය කළ හැකි ය.

- ක්‍රම ඒකකයකින් නිපදවීය හැකි නිමවුම් ඒකක ප්‍රමාණය

භාණ්ඩය	ස්වේච්ඡලන්තය	ප්‍රේමනිය
මරුලෝසු	4	20
රැපවාහිනී	6	10

- ස්වේච්ඡලන්තයේ අන්තර නුවමාරු අනුපාතය

මරුලෝසු 4 : රැපවාහිනී 6

මරුලෝසු 1 : රැපවාහිනී 1.5

රැපවාහිනී 6 : මරුලෝසු 4

රැපවාහිනී 1 : මරුලෝසු 0.67

- ප්‍රේමනියේ අන්තර නුවමාරු අනුපාතය

මරුලෝසු 20 : රැපවාහිනී 10

මරුලෝසු 1 : රැපවාහිනී 0.5

රැපවාහිනී 10 : මරුලෝසු 20

රැපවාහිනී 1 : මරුලෝසු 2

දෙරටේ භාණ්ඩ වර්ග දෙකෙහි ආච්චේක පිරිවය
තන්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගෙන ජ්‍යෝමනියට ඔරූලෝසු
සම්බන්ධවත්, ස්විටිසර්ලන්තයට රැසපවාහිනී
සම්බන්ධවත් සාපේක්ෂ වාසි පවතින බව පෙර දී
සඳහන් කෙරීනි.

සාපේක්ෂ වාසිය ඇති භාණ්ඩය නුවමාරු කර ගෙනීම්න්
දෙරට වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ විය යුත්තේ ඉහතින්
ගෙනාය කරන ලද අන්තර් නුවමාරු අනුපාතයට
වඩා වාසිදායක තන්ත්වයක් ඇති වන පරිදි බාහිර
නුවමාරු අනුපාතයක් තීරණය කර ගැනීමෙනි.

බාහිර නුවමාරු අනුපාතය

බාහිර නුවමාරු අනුපාතය යනු වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ වීම නිසා දේරට අතර භාණ්ඩ නුවමාරු වන අනුපාතයයි.

ඉහත නිදසුන හා සම්බන්ධ දේරටට ම අනෙක්නස වශයෙන් වාසිදායක වන බාහිර නුවමාරු අනුපාතය පහත පරිදි වේ.

ප්‍රමතියට ඔරලෝසු 1කට උසපවාහිනී 0.5ට වැඩි සහ 1.5ට අඩු ස්වේච්ඡර්ලන්තයට උසපවාහිනී 1 : ඔරලෝසු 0.67ට වැඩි සහ 2ට අඩු

මෙම පරාසයන්ට අයන් බාහිර නුවමාරු අනුපාත බොහෝ ප්‍රමාණයක් තිබිය හැකි ය.

එම ඕනෑම අනුපාතයක් යටතේ නවමාරුව සිදු කර ගැනීමෙන් වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ වී දේරටට ම වාසි අත් කර ගත හැකි ය.

එනම් ඉහළ පරීභේදන මට්ටමක් කරා ප්‍රාග විය හැකි ය.

ස්විච්සර්ලන්තය හා ජ්‍යෙෂ්ඨ දෙරට ඉහත පරාසයන්ට
අයත් වන

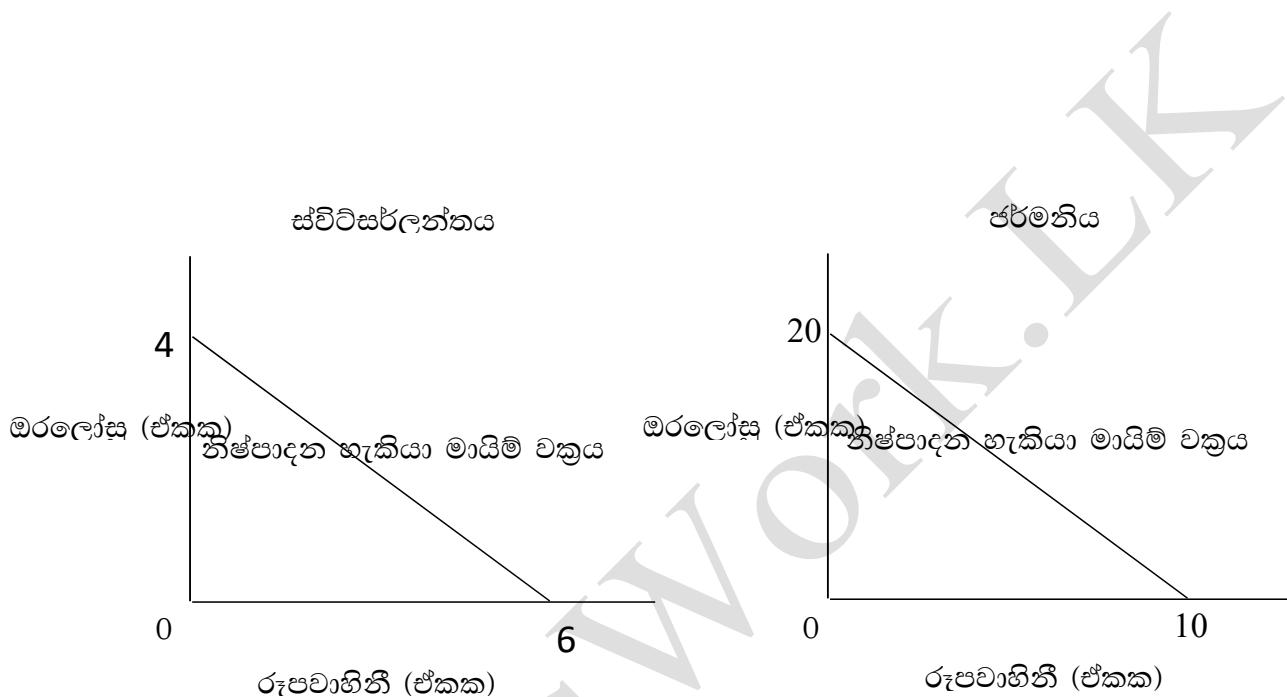
මරලෝසු 1 : රැකපවාහීනි 1

යන බාහිර නුවමාරු අනුපාතය යටතේ වෙළෙඳුමට
ප්‍රවේශ වන්නේ යැයි සිතමු.

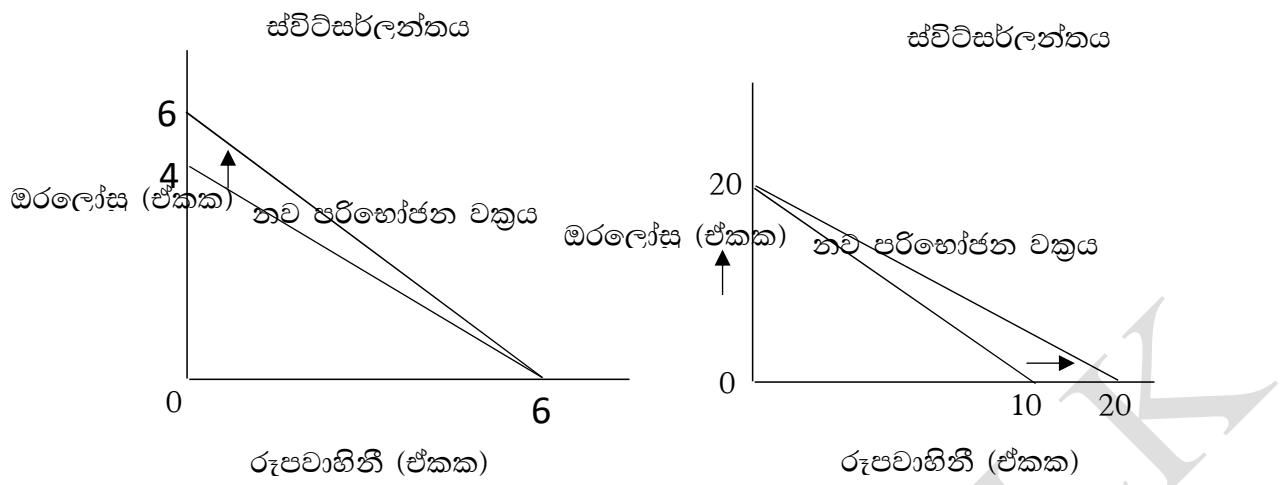
එවිට දෙරට වෙළෙඳුමට පිවිසීමට පෙර සිටියාට වඩා
ඉහළ පරීභේදන මට්ටමක් කරා ප්‍රාගා වේ.

නිදසුන්:

විදේශ වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ වීමට පෙර ස්විච්සර්ලන්තය සහ ජර්මනිය දෙරටේ නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වකු පහත පරිදි වේ.

ඉහත දී ගෙනය කරන ලද අනෙක්නස වගයෙන් වාසිදායක බාහිර නුවමාරු අනුපාතයට අයන් වන ඔරලෝස් 1 : රූපවාහිනී 1 අනුපාතය යටතේ භාණ්ඩ නුවමාරු කර ගැනීම නිසා දෙරට නව පරිභේදන වකුයක් කරා ප්‍රගා වන ආකාරය පහත රූප සටහනින් දැක්වේ.

අනෙක්නස වශයෙන් වාසිදායක බාහිර නුවමාරු අනුපාතයක් යටතේ වෙළෙඳාමට සම්බන්ධ වී නුවමාරු වාසි (ඉහළ පරිභේදන මට්ටමක් පැගා කර ගැනීම) පැගා කර ගන්නා සේ ම වෙළෙඳාමට ප්‍රවේශ වීම නිසා විශේෂීකරණයේ වාසි ද ලබාගත හැකි ය.

විගේෂීකරණයේ වාසි

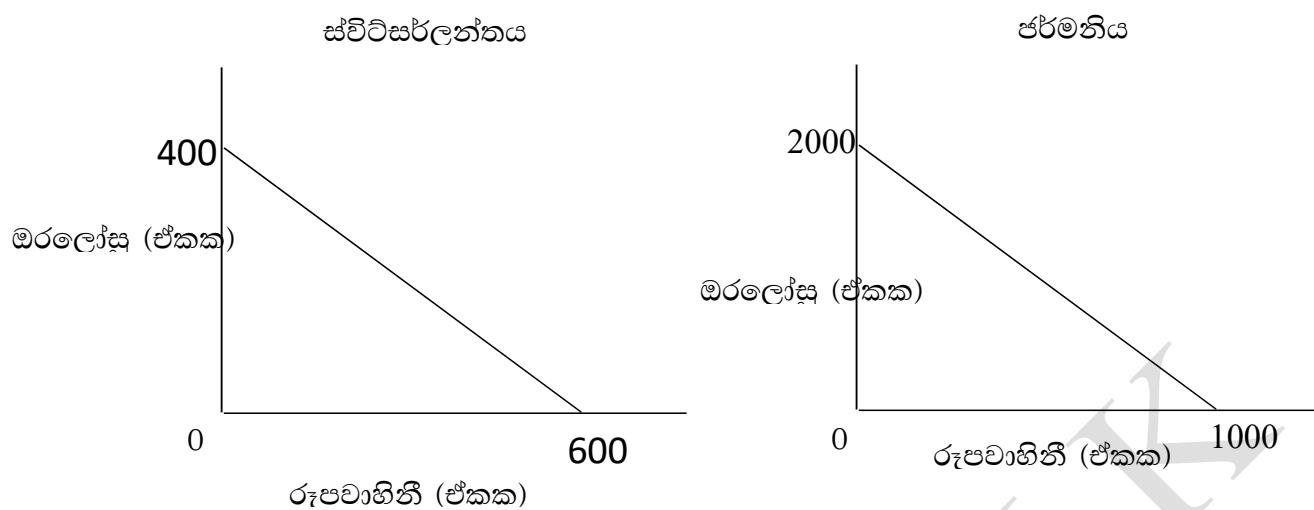
විගේෂීකරණයේ වාසි යනු මූල්‍ය සම්පත් ප්‍රමාණය ඉහළ යාමකින් තොර ව ලෝක නිෂ්පාදනය වැඩි කර ගත හැකි වීම දි.

නිදසුන් :

ස්විච්සර්ලන්තය සහ ජ්‍රේමනිය යන දෙරටිම මූල්‍ය සම්පත් ලෙසින් ග්‍රම ඒකක 100 බැංගින් පවතින බව සිතමු. ග්‍රම ඒකක 100 ම යොදා නිෂ්පාදනය කළ හැකි රේපවාහිනී හා ඔරුලෝසු පිළිබඳ තොරතුරු පහත වග සටහනින් දැක්වේ.

ග්‍රම ඒකක 100කින් බිජි වන නිමැවුම් ඒකක ප්‍රමාණය

භාණ්ඩය	ස්විච්සර්ලන්තය	ජ්‍රේමනිය
මුදල (ලේකක)	400	2000
රේපවාහිනී (ලේකක)	600	1000

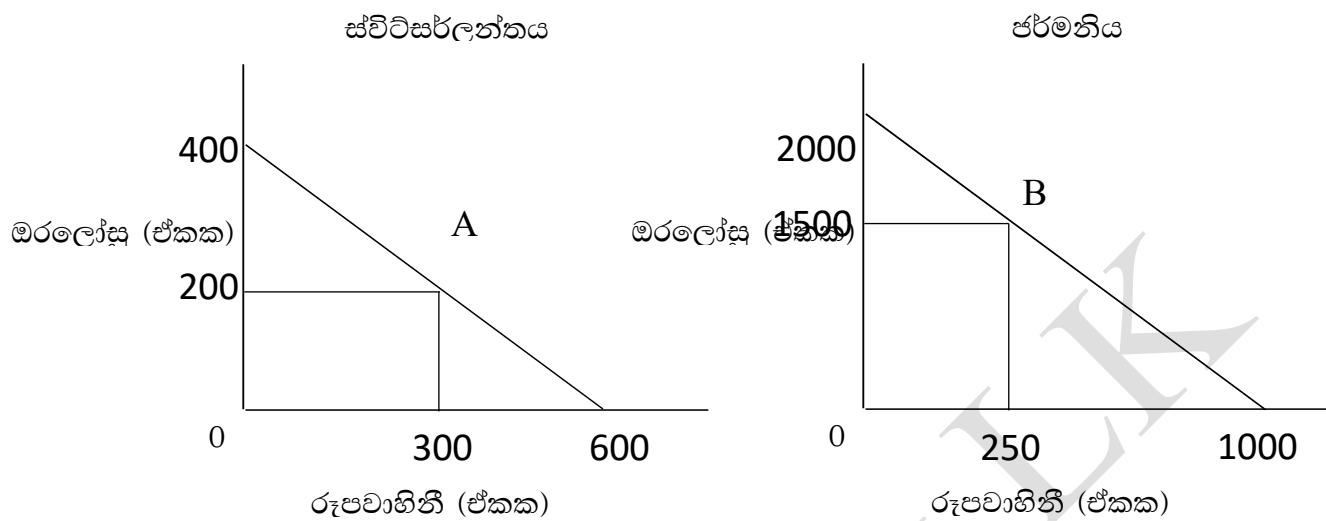

මෙම රටවල් දෙක වෙළෙඳුමට ප්‍රවේශ වීමට පෙර ඉහත
නිෂ්පාදන හැකියා මායිම්වල

ස්විච්සර්ලන්තය ඔරලෝසු 200 (ල්කක)
 රුපවාහිනී 300 (ල්කක)
 සංයෝග දැක්වෙන A ලක්ෂණයේ ද

ප්‍රමතිය ඔරලෝසු 1500
 රුපවාහිනී 250
 සංයෝග දැක්වෙන B ලක්ෂණයේ ද

කටයුතු කරන්නේ නම් එම තත්ත්වයන් පහත ලෙස රුප
සටහන් ඇසුරෙන් පෙන්නුම් කළ හැකි ය.

මෙම නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වකුවලින් පෙන්නුම් කෙරේන පරිදි වෙළෙඳාමට ප්‍රවේශ වීමට පෙර ඔරලෝසු හා රුපවාහිනී ලෝක නිෂ්පාදන තත්ත්ව පහත දැක්වේ.

භාණ්ඩය	ස්විටසරුන්තය	ඡරමනිය	ලෝක නිෂ්පාදනය
ඔරලෝසු	200	1500	1700
රුපවාහිනී	300	250	550

වෙළෙඳාමට ප්‍රවේශ වූ ස්විටසරුන්තය රුපවාහිනීන් ඡරමනිය ඔරලෝසුන් විශේෂීකරණය කිරීම නිසා ස්විටසරුන්තය ගුම සම්පත් 100 ම රුපවාහිනී නිපදවීමටත්, ඡරමනිය ගුම සම්පත් 100 ම ඔරලෝසු නිපදවීමටත් යොදවයි.

(පූර්තු වගේෂීකරණය) සිද කරයි. මේ නිසා වෙළඳාමෙන් පසු ලෝක නිෂ්පාදනය පහත පරිදි වේ.

භාණ්ඩය	ස්විටිසර්ලන්තය	ප්‍රමාණය	ලෝක නිෂ්පාදනය
මරලෝසු	0	2000	2000
රුපවාහිනී	600	0	600

වෙළඳාමට පෙර මරලෝසුවල ලෝක නිෂ්පාදනය ඒකක 1700ක් වුව ද වෙළඳාමෙන් පසු මරලෝසුවල ලෝක නිෂ්පාදනය ඒකක 2000ක් වේ.

එනම් වෙළඳාමට ප්‍රවේශ වීම නිසා මරලෝසුවල ලෝක නිෂ්පාදනය ඒකක 300 කින් ඉහළ ගොස් ඇත.

එයේම වෙළඳාමට පෙර රුපවාහිනීවල ලෝක නිෂ්පාදනය ඒකක 550 ක් වේ. වෙළඳාමෙන් පසු රුපවාහිනීවල ලෝක නිෂ්පාදනය ඒකක 600ක් වේ. එනම්

රුපවාහිනීවල ලෝක නිෂ්පාදනය වෙළඳාමෙන් පසු ඒකක 50කින් ඉහළ ගොස් ඇත.

වෙළඳාමට පෙරත් පසුත් ස්විටිසර්ලන්තය සහ ජ්‍රීමනියේ පැවතියේ ගුම සම්පත් වෙනස් වී නොමැත.

ඒ අනුව ගුම සම්පත් ප්‍රමාණය ඉහළ යෙමකින් තොර ව විදේශ වෙළඳාමට ප්‍රවේශ වී සාපේක්ෂ වාසි ඇති නාණ්ඩය විශේෂීකරණය කිරීමෙන් ලෝක නිෂ්පාදිතය වැඩි කර ගත හැකි බව ඉහත නිදුසුනෙන් පැහැදිලි ය.

එම වාසිය විශේෂීකරණයේ වාසියයි.

යෙදුවම් ප්‍රවේශය

නාත්‍යඛයක් නිපදවීම සඳහා අවශ්‍ය යෙදුවම් ඒකක ප්‍රමාණය දැන්නා විට දී ආච්ච්‍යා පිරිවය ඇසුරෙන් සාපේක්ෂ වාසි ගණනය කළ හැකි ය.

නිමවම් ඒකකයක් නිපදවීම සඳහා අවශ්‍ය ඉම ඒකක ප්‍රමාණය

	A රට	B රට
පරිගණක	4	6
යතුරුපැසි	10	12

යෙදුවම් ප්‍රමාණය දී ඇති විට සාපේක්ෂ වාසි සේවීම සඳහා එම තොරතුරු යෙදුවම් ඒකකයකින් බිඟි කළ හැකි නිමැවුම් ප්‍රමාණය දැක්වෙන පරිදි පරිවර්තනය කර ගත යුතු ය. (නිමැවුම් ප්‍රවේශයෙන් දැක්වෙන ආකාරයටම)

ඒ අනුව ඉහත වග සටහනෙහි තොරතුරු පහත ආකාරයට පරිවර්තනය සිදු කළ හැකි ය.

ශ්‍රම ඒකකයක් නිපදවීය හැකි නිමැවුම් ඒකක ප්‍රමාණය

භාණ්ඩය	A රට	B රට
පරිගණක (ඒකක)	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{6}$
යතුරුපැදි (ඒකක)	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{12}$

මෙම තොරතුරු භා සම්බන්ධ දෙරටේ ඒ ඒ භාණ්ඩ වර්ගවල ආවස්ථික පිරිවැය තත්ත්වයන් පහත දැක්වේ.

- පරිගණක ඒකකයක් නිපදවීමේ ආවස්ථික පිරිවැය

$$A \text{ රට} = \frac{\frac{1}{10}}{\frac{1}{4}} = (0.4) \quad (\text{යතුරුපැදි ඒකක})$$

$$B \text{ රට} = \frac{\frac{1}{12}}{\frac{1}{6}} = (0.5) \quad (\text{යතුරුපැදි ඒකක})$$

- යතුරුපැදි ඒකකයක් නිපදවීමේ ආවස්ථීක පිරිවැය

$$A \text{ රට} = \frac{\frac{1}{4}}{\frac{1}{10}} = 2.5 \quad (\text{පරිගණක ඒකක})$$

$$B \text{ රට} = \frac{\frac{1}{6}}{\frac{1}{12}} = 2 \quad (\text{පරිගණක ඒකක})$$

මෙහි දී A රටට පරිගණක නිපදවීමට ද, B රටට යතුරුපැදි නිපදවීමට ද සාපේක්ෂ වාසි පවතී.

මේ නිසා A රට පරිගණක විශේෂීකරණය කොට නිපදවා එහි අනිරක්තය B රටට අපනයනය කිරීමෙනුත්, B රට යතුරුපැදි විශේෂීකරණය කොට නිපදවා එහි අනිරක්තය A රටට අපනයනය කිරීමෙනුත්, දෙරටටම විදේශ වෙළෙඳාමේ වාසි අත්පත් කර ගත හැකි ය.

සාමේක්ෂ වාසි හට ගැනීමට බලපාන හේතු

අන්තර්ජාතික වෙළෙඳාමට පදනම් වන සාමේක්ෂ වාසි හට ගෙන්නා ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර (සාමේක්ෂ වාසි හට ගැනීමට බලපාන හේතු) කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

✓ සම්පත් සම්භාරයේ වෙනස්කම්

රටක් උරුම කරගත් සම්පත් සම්භාරයේ වෙනස්කම් නිසා භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ ආවස්ථික පිරිවැයේ වෙනස්කම් හට ගනී.

නිදුසුන් :

- බහිජ සම්පත් සුලබනාව රටින් රටට වෙනස් ය. දකුණු අප්‍රිකාවේ රත්රන් සුලබ ය.
- යෝදි අරාබියේ බහිජ තෙල් සුලබ ය. මේ නිසා යෝදි අරාබියේ බහිජ තෙල් නිෂ්පාදනය සඳහා අඩු ආවස්ථික පිරිවැයක් පවතින බැවින් බහිජ තෙල් විශේෂිකරණය කොට අපනයනය කරයි.
- එසේ ම දකුණු අප්‍රිකාවේ රත්රන්වල ආවස්ථික පිරිවැය අඩු නිසා රත්රන් විශේෂිකරණය කොට අපනයනය කරයි.

✓ ගුණාත්මක තත්ත්වය

සම්පත් ප්‍රමාණය අතින් පමණක් නොව සම්පත්වල ගුණාත්මක තත්ත්වය අතින් ද රටවල් අතර වෙනස්කම් පවතී.

නිදසුනක් වශයෙන් ගුමය බහුල රටක් වුව ද ගුම හමුදාව නුපුහුණු නම් ඔවුන්ගේ එලදායිතාව පහළ මට්ටමක පවතී.

එහෙත් ගුමය අඩු රටක සිටින ගුම හමුදාව මනාව ප්‍රහුණුව ලබා තිබේ නම් ඔවුන් ඉහළ එලදායිතාවකින් යුත්ත ය.

මෙහි දී ගුමයේ එලදායිතාව අඩු වන විට ආච්චේක පිරිවැය වැඩි නිසා සාපේක්ෂ වාසි අඩු වේ.

එහෙත් ගුමයේ එලදායිත්වය ඉහළ යන විට නිපදවන භාණ්ඩවල ආච්චේක පිරිවැය අඩු නිසා සාපේක්ෂ වාසි ඇති වේ.

✓ අනිරුද්ධී වෙනස්කම්

සියලුම රටවල් එක් හා සමාන කාර්යක්ෂමතාවකින් හා සමාන සම්පත් සම්භාරයක් උරුම කර සිටියන්, රටවල් අතර හාන්චි සම්බන්ධයෙන් පවතින අනිරුද්ධී වෙනස්කම් නිසා ආවස්ථීක පිරිවැයෙහි වෙනස්කම් හට ගනී.

රටවල පවත්නා සම්පත් ප්‍රමාණය සමාන වුවත් අනිරුද්ධී රටාවන්හි වෙනස්කම් නිසා හාන්චිවල සාපේක්ෂ මිල ගොන් අතර වෙනස්කම් ඇති විය හැකි ය.

අනිරුද්ධී වැඩි හාන්චි නිපදවීමට වැඩි දිරිගැන්වීම් ලැබීම තුළින් අඩු ආවස්ථීක පිරිවැයක් යටතේ එම හාන්චි නිපදවා අපනයනය කොට සාපේක්ෂ වාසි අත් කර ගත හැකි ය.

✓ පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම්

නිෂ්පාදන බාරිතාව වැඩි කරන විට ඒකක පිරිවැය පහළ වැටෙ නම් පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම් ඇති වේ.

පිරිමැසුම් පවතින විට සාපේක්ෂව අඩු ආච්චේක පිරිවැයක් සහිතව භාණ්ඩ නිපදවිය හැකි බැවින් ඒ සම්බන්ධව සාපේක්ෂ වාසි අත් කර ගත හැකි ය.

✓ නිෂ්පාදන ප්‍රජේදනය

එකම කර්මාන්තය තුළ භාණ්ඩ අතර පවතින විවිධ වෙනස්කම් නිසා ද අන්තර්ජාතික වෙළෙඳාම තුළින් ලැබිය හැකි සාපේක්ෂ වාසි පිළිබඳ වේ.

වර්තමානයේ සංවර්ධන රටවල් බොහෝමයක් විදේශ වෙළෙඳාමෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් මෙම භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය මුල් කර ගෙන සිදු වන බව දක්නට ලැබේ.

නිදුසුන් වශයෙන් මෝටර් රථ කර්මාන්තය ගත් විට ජ්‍රේමනිය මහා බ්‍රිතාන්තයට මෝටර් රථ අපනයනය කොට මහා බ්‍රිතාන්තයෙන් මෝටර් රථ ආනයනය ද කරයි.

ඊට හේතුව එක ම කර්මාන්තය වුවත් භාණ්ඩ අතර පවතින වෙනස්කම් නිසා ආච්චේක පිරිවැයෙහි වෙනස්කම් රටවල් අතර ඇති වීමයි.

✓ තාක්ෂණික වෙනස්කම්

තාක්ෂණායේ හට ගන්නා වෙනස්කම් නිසා ද රටවල් අතර සාපේක්ෂ වාසි වෙනස් වේ.

කිසියම් රටක් කිසියම් භාණ්ඩයක් නිපදවීම සම්බන්ධයෙන් පෙරට වඩා නව තාක්ෂණායක් භාවිත කිරීමට හැකි වේ නම් සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩු ආච්‍යෝක පිරිවැයකින් එම භාණ්ඩය විශේෂිකරණය කොට නිපදවා සාපේක්ෂ වාසි ලබා ගත හැකි ය.

✓ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති

රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මගින් ද සාපේක්ෂ වාසි නිර්මාණය කළ හැකි ය.

කිසියම් කර්මාන්තයක් ප්‍රහරිෂීවනය සඳහා ආන්ත්‍රිකවක් විසින් බැඳ සානුබල, පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය සඳහා සහනාධාර ලබා දීම, ආරක්ෂණාවාදී ප්‍රතිපත්ති අඩු පොලී තාය යනාදී ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන විට අඩු ආච්‍යෝක පිරිවැයකින් භාණ්ඩ නිපදවීම හා වෙළෙඳාම මගින් සාපේක්ෂ වාසි අත් කර ගැනීමට හැකි වේ.

✓ උද්ධමනය

කිසියම් රටක දිග කාලීන උද්ධමන අනුපාතයක් පවතින විට භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආවස්ථික පිරිවය ඉහළ යයි.

ඒ අනුව සාපේක්ෂ වාසි අඩු වේ. අපනයනය ද අධෙර්යවත් වේ.

✓ ස්ථානගත වීම

කිසියම් කර්මාන්තයක් ස්ථානගත වී ඇති ආකාරය අනුව ද ඒ ඒ රටවල සාපේක්ෂ වාසි තීරණය වේ.

කර්මාන්තයට අවශ්‍ය අමුදුවය සියල්ල පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි ආකාරයෙන් කර්මාන්ත ස්ථානගත වී තිබේ නම් සාපේක්ෂ අඩු ආවස්ථික පිරිවයක් යටත් භාණ්ඩ නිපදවම්න් සාපේක්ෂ වාසි ලබා ගැනීමට හැකි වේ.

තරගකාරීන්වයේ වාසිය

තරගකාරීන්වයේ වාසිය යනු කිසියම් නාත්‍යඛෙක් පාරිභෝගිකයන් වෙත සැපයීමේ දී සෙසු තරගකරුවන්ට වඩා වැඩි වටිනාකමක් පාරිභෝගිකයන් වෙත ලබා දිය හැකි වීමයි.

මෙම වටිනාකම සෙසු තරගකරුවන්ට වඩා අඩු මිලක් විය හැකි අතර හැකි නම් ඉහළ මිලක් යටතේ වුව ද සෙසු තරගකරුවන්ට වඩා වැඩි ගුණාත්මක සේවාවක් ලබා දිය හැකි ය.

කර්මාන්තය තුළ සිටින සෙසු තරගකරුවන් උපයන සාමාන්‍ය ලාභ ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි ලාභ ප්‍රමාණයක් අඛණ්ඩ ව උපයා ගැනීමට හැකි නම් එම ආයතනයට තරගකාරීන්ට වාසියක් ඇති බව පෙන්නුම් කෙරේ.

තරගකාරීන්ට වාසිය තිරසාර ලෙස පවත්වා ගෙන යාම ආයතනයේ උපාය මාර්ගයකි.

තරගකාරීන්වය වාසියට තුඩු දෙන මූලාශ්‍ර

- පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයන්හි විශාල හැකියාවක් තිබේම. මේ නිසා නව්‍යතා හඳුන්වා දීමේදී ඉදිරියෙන් සිටිමේ හැකියාව ලැබේ.
- බුද්ධිමය දේපාල නිමිකාරීන්වය
- බෙදා හැරීමේ ජාල පිළිබඳ සුවිශේෂ නිමිකමක් තිබේම
- ප්‍රාග්ධන උපකරණ නිමිකාරීන්වය
 - නිදසුන් : බනිප් තෙල් ගවේෂණ, පතල් කැණීම්
- සුපිරි නිෂ්පාදිතයක් බිහි කිරීම හෝ පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවක් හෝ සඳහා කිසියම් ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ හැකියාව
- අඩු පිරිවැයක් සහිත ව නිපදුවීම
- ඉතා විශාල නිෂ්පාදන බාරිතාවක් තිබේම
- ගක්නිමත් අලෙවිකරණ උපාය මාර්ග තිබේම

- කාරක ප්‍රාග්ධනය සපයා ගැනීමේ පහසුව
- ඉතා විශිෂ්ට කළමනාකරණ කණ්ඩායම් සිටීම
- ප්‍රවේශය බාධාකාරී වීම හෝ ඒකාධිකාරී ස්වර්ෂපයක් ගැනීම

අන්තර්ජාතික වෙළෙඳුමේ වාසි

අන්තර්ජාතික වෙළෙඳුමේ වාසි ස්වීතික වාසි හා ගතික වාසි වශයෙන් ද දැක්විය හැකි ය.

ස්වීතික වාසි

ස්වීතික වාසි යනු නිෂ්පාදනය හා පරිභෝෂනය මූල් කර ගෙන රටකට ස්වාභාවිකව උරුම වී ඇති වාසියකි. මෙයට හේතු කිහිපයකි.

- සම්පත් සම්භාරය
- රටවල් අතර අනිරැචින් ගේ වෙනස්කම්
- නිෂ්පාදනයේ පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම්වල විගාල බව

ගතික වාසි

ගතික වාසිය යනු තාක්ෂණ දියුණුව, භාණ්ඩ ප්‍රහේදිනය, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති වෙළඳ ගිවිසුම් ආදී රටවල් නිර්මාණය කර ගෙනු ලබන තත්ත්වයක් නිසා හටගන්නා වාසියකි.

2021

2022

2023

ලියක් පෙළ

ගිණුමිකරණය

ආර්ථික විද්‍යාව

ව්‍යාපාර අධ්‍යාපනය

2021

2022

සාමාන්‍ය පෙළ

ව්‍යාපාර හා ගිණුමිකරණ අධ්‍යාපනය

තනි ඩේශ කණ්ඩායම් පන්ති
(English & Sinhala Medium)

0763655550

S. Madushanka

B.Sc (Mgt) Accounting (Special) (U.G)

University of Sri Jayewardenepura